

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Волонтир А.В.
асистент кафедри ГЗБКБЖД
Черкаський державний технологічний університет
м.Черкаси, Україна

ЕКО-ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК МЕХАНІЗМ ПОКРАЩЕННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Проблема оптимізації територіально-просторового розвитку є надзвичайно актуальною для сучасних економічних умов і потребує свого вирішення.

Нині такі об'єкти, як індустріальні парки, стають одним із найпоширеніших видів систем спеціальної економічної діяльності, причому такі системи створені як економічно розвинутими країнами, так і країнами, що розвиваються.

Індустріальні парки - це території, створені спеціально для промислового розвитку. Їх перевагами є зручна логістика, мережі, інженерно-транспортна інфраструктура, сировина, необхідні послуги та робоча сила. Такі екосистеми об'єднують інтереси бізнесу та виробників, країн і місцевих громад.

Індустріальні парки часто розташовані на околицях міст або за межами великих житлових районів. Індустріальні парки часто розташовуються поблизу транспортних засобів, особливо там, де є кілька видів транспорту, включаючи автомобільні дороги, залізниці, аеропорти та порти.

Ідея розподілу землі шляхом такого зонування базується на кількох концепціях:

- можливість зосередити спеціальну інфраструктуру на визначених територіях для зменшення витрат на інфраструктуру для кожного підприємства (залізниці, порти, джерела великої потужності електроенергії, засоби зв'язку, великі водопостачання та магістральні газопроводи);

- залучення нового бізнесу шляхом надання інтегрованої інфраструктури в одному місці;

- переміщення промислових земель із міських територій для мінімізації екологічного та соціального впливу використання промислових земель на житлові райони.

Індустріальні парки відіграли важливу роль в економічному зростанні багатьох розвинутих країн і країн, що розвиваються. Забезпечуючи індивідуальну інфраструктуру та бізнес-послуги, ці парки стали успішними прикладами широкомасштабного створення робочих місць, передачі навичок і технологій, диверсифікації експорту та промислового розвитку за рахунок прямих іноземних інвестицій.

Перші індустріальні парки з'явилися в Західній Європі та США наприкінці XIX – на початку XX ст. Але офіційно зареєстрованим чемпіонатом став Трафффорд Парк, заснований у 1896 році компанією «Shipcanal and Docks» поблизу Манчестера.

У США перший індустріальний парк з'явився поблизу Чикаго через одинадцять років - у 1907 році. «Чотири азіатські тигри» застосували півстолітній досвід. Сінгапур побудував перший індустріальний парк в Азії.

Індустріальні парки стали важливим фактором прискорення економічного розвитку Західної Європи, США, країн Азії та Східної Європи. Останнім прикладом є Туреччина десятирічної давності.

За останні 20 років було побудовано понад 350 індустріальних парків, де працюють 7000 компаній і 2,5 мільйона співробітників. Туреччина розширила свою територію та створила індустріальні парки у понад 12 країнах: Єгипті, Болгарії, Угорщині, Азербайджані, Узбекистані, Румунії, Саудівській Аравії, Ірані. Індустріальні парки стали для Туреччини важливим інструментом залучення прямих іноземних інвестицій. У результаті ВВП і експорт країни за цей період зросли більш ніж втричі.

Важливість індустріальних парків у нашій країні залежить від їх важливого впливу на соціально-економічний, виробничий та інвестиційний розвиток усього регіону. У 2012-2013 роках в Україні був прийнятий «Закон про індустріальні парки України», а згодом низка нормативно-правових документів, що формують законодавче поле для формування його господарського механізму.

Створення та діяльність індустріальних парків в Україні здійснюється на засадах вільного доступу до інформації про можливості використання земель для створення індустріальних парків, конкурентності відбору державних і комунальних землевпорядних організацій, гарантії прав на землю в індустріальних парках державна підтримка створення індустріальних парків держава стимулює індустріальні парки до залучення інвестицій.

Статтею 10 Закону України «Про індустріальні парки України» передбачено, що створення індустріальних парків на територіях, виділених із земель державної або комунальної власності, за кошти державного або місцевого бюджету із залученням інвестицій, коштів приватних інвесторів та з інших джерел не забороняється законодавством.

У межах індустріального парку учасники можуть використовувати земельні ділянки відповідно до правових форм, передбачених Земельним законом України. Кошти, отримані від продажу земель державної та комунальної власності в межах індустріального парку, зараховуються до відповідного бюджету в порядку, визначеному Законом про бюджет України та Законом про Державний бюджет України на відповідний рік. Незважаючи на великі втрати та руйнування, історія України сьогодні залишається надією та стійкістю.

Зараз українські підприємці докладають чимало зусиль для того, щоб забезпечити міцну економічну підтримку. Наразі багато подій на законодавчому рівні сприяють розвитку індустріальних парків, які можуть приймати компанії, які переїжджають із зон бойових дій у безпечніші райони на заході. Ці підприємства, як і місцевий бізнес, потребують якісних умов для роботи.

Водночас Україна, як і весь світ, повинна прискорено переглядати свою енергетичну політику, спонукаючи все більше людей замислюватися про впровадження зеленої енергетики. На цьому фоні Україна може не тільки розвивати індустріальні парки, але й зробити крок вперед і запровадити модель екоіндустріального парку, яка пропонує багато можливостей для економічного відновлення та розвитку зараз і в майбутньому. Наразі бізнесу легше переїхати у місця з відповідною фізичною та соціальною інфраструктурою, адміністративною підтримкою керуючих компаній та співпрацею з іншими сторонами для економії ресурсів, які в Україні стають дедалі дорожчими.

Екоіндустріальний парк (ЕІП) — це спеціальна промислова зона, яка сприяє сталому розвитку шляхом забезпечення соціальних, економічних і екологічних параметрів під час вибору місця, планування, управління та повсякденної діяльності.

Ключем до ефективності парку є тісна співпраця між підприємствами, які спільно працюють над ефективним використанням ресурсів та управлінням

відходами. Вищим рівнем співпраці є промисловий симбіоз, спосіб реалізації принципів циркулярної економіки, за якої відходи одних компаній стають сировиною для інших.

Екологічні стандарти моделі екоіндустріального парку допоможуть українській продукції відповідати міжнародним стандартам і підвищити її конкурентоспроможність на світовому ринку. Крім того, згідно з міжнародними правилами щодо ЕІП, вони можуть залучати прямі іноземні інвестиції. Такі парки особливо популярні серед інвесторів, зацікавлених у сталому та інклюзивному розвитку.

Екологічні переваги екоіндустріальних парків дуже різноманітні, включаючи зменшення забруднення та викидів газів за рахунок раціонального використання ресурсів та ефективного управління відходами на основі принципів циркулярної економіки. Соціальні переваги ЕІП включають створення робочих місць та покращення умов праці. ЕІП також сприяє підвищенню рівня життя мешканців регіональних громад шляхом вирішення деяких гендерних питань, впровадження систем безпеки та спостереження, створення соціальної інфраструктури, зокрема освітніх центрів. Завдяки соціальній складовій ЕІП не лише здатні допомогти підприємствам, які переселені із зон бойових дій, швидко та ефективно відновити свою діяльність, а й забезпечать якісну соціальну інфраструктуру для своїх працівників та їхніх сімей.

Крім того, глобальний досвід UNIDO показує, що ЕІП може створити багато нових робочих місць із високими стандартами праці. В Україні ці питання є надзвичайно актуальними, оскільки працевлаштування буде цікаве не лише місцевим громадам, а й внутрішньо переміщеним особам та людям, які повертаються з-за кордону після евакуації.

На індустріальні парки покладено важливе завдання забезпечення структурних трансформацій і технологічного оновлення економіки нашої держави .

Список використаних джерел

1. Земельний Кодекс України
2. Закон України «Про індустріальні парки України»
3. Землеустрій як передумова збалансованого розвитку територій: монографія / за ред. М.С. Богіри. Львів : ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2021. 250 с.
4. <https://www.me.gov.ua/> офіційний сайт Міністерства економіки України

Eco-industrial parks as a mechanism for improving sustainable land use

Abstract. Industrial parks are areas created specifically for industrial development. Their advantages include convenient logistics, networks, engineering and transport infrastructure, raw materials, necessary services and labor. Such ecosystems unite the interests of businesses and manufacturers, countries and local communities. The environmental benefits of eco-industrial parks are very diverse, including reducing pollution and gas emissions through the rational use of resources and efficient waste management based on the principles of the circular economy.